

Rundskriv

Prestene
Biskopene
Bispedømmerådene
Kommunene

Nr.	Vår ref	Dato
V-7B/2015	14/90	13. mars 2015

Oppheving av prestenes boplikt. Ny tjenesteboligordning i rekrutteringssvake områder

Fra 1. september 2015 er det bestemt at prestene ikke lenger skal ha plikt til å bo i sine tjenesteboliger. Prestene vil heller ikke være forpliktet til å bo i det tjenstedistriktet de tjenestegjør i. Med dette rundskrivet vil vi orientere om viktige sider ved opphevingen av prestenes boplikt.

Departementet er oppmerksom på at det i rekrutteringssvake områder fortsatt vil være behov for å tilby tjenesteboliger. En tjenesteboligordning som kommer dette i møte, er under utarbeidelse. Departementet regner med at ordningen vil være fastsatt i god tid før 1. september i år. Departementet har ellers nylig sendt på høring spørsmålet om hvilke av Opplysningsvesenets fonds presteboliger som har en slik kirke- og kulturhistorisk verdi at de bør beholdes og fortsatt tilbys som presteboliger.

1. Oppheving av boplikten

Tjenesteordningen § 19

Prestenes tjenesteordning § 19 lyder i dag slik:

§ 19.

Presten har rett og plikt til å bo i den tjenestebolig som er tillagt stillingen mot å svare regulativmessig boligfradrag. Departementet eller den departementet bemyndiger, kan i særtilfelle fritta for boplikten.

Presten kan ikke uten departementets samtykke bo utenfor tjenstedistriktet.

Departementet har i medhold av kongelig resolusjon 8. juni 2012 opphevet tjenesteordningen § 19 med virkning fra 1. september 2015. Prestene vil fra samme tid ikke lenger ha plikt til å bo i tjenesteboligen eller i det tjenstedistriktet presten tjenestegjør. Tilsvarende vil gjelde for biskopenes boplikt, i det § 25 i tjenesteordningen for biskoper er opphevet fra samme dato.

Prestene og biskopene beholder sin rett til å bo i tjenesteboligen utover 1. september 2015 så lenge nåværende arbeidsforhold varer. Dette følger av at boretten fortsatt er en del av arbeidsavtalen. I disse tilfellene vil husleien være som før. Også reglene for statens tilskudd til brenselutgifter i presteboliger vil bli opprettholdt.

Bispedømmerådene skal på vanlig måte innberette til skattemyndighetene eventuell fordel av tjenestebolig i arbeidsforhold. Vi gjør oppmerksom på at når boplikten er opphevet, kan skattemyndighetene komme til å vurdere fordelene av tjenestebolig annerledes enn i dag. Den individuelle skattevurderingen foretas av de lokale skattekontorene.

Det gjelder ingen oppsigelsestid ved flytting fra tjenestebolig som det er boplikt i. Vi går likevel ut fra at presten orienterer bispedømmerådet i god tid dersom presten ønsker å fraflytte tjenesteboligen, slik at boligeier får rimelig tid å forberede en alternativ anvendelse av boligen. Det er bispedømmerådene som har ansvaret for å orientere boligeier, enten dette er kommunen eller Opplysningsvesenets fond.

Vi gjør oppmerksom på at avviklingen av boplikten innebærer at når en prestestilling blir ledig eller presten fraflytter boligen, vil det ikke lenger være adgang for bispedømmerådet å pålegge en kommune å holde tjenestebolig for prest. Vi understreker at det ansvaret kommunene i dag har for å holde bolig for prest, gjelder uavkortet så lenge nåværende stillingsinnehaver bor i vedkommende bolig. Kommunen vil i slike tilfeller motta refusjon for sine boligutgifter etter samme regler som før.

Lønnskompensasjon

Departementet har forhandlet med prestenes tjenestemannsorganisasjoner om økonomisk kompensasjon til prestene ved avviklingen av prestenes tjenestebolig- og bopliktordning. Partene ble nylig enige om følgende:

I)

60 mill. kroner fordeles som lønnskompensasjon for prestene ved avvikling av boplikten.

Midlene fordeles slik:

0922 Kapellan	Alle 5 ltr
1537 Prostiprest	Alle 5 ltr
1555 Sokneprest	Alle 5 ltr
1465 Spes.prest	Alle 4 ltr
1466 Seniorprest	Alle 4 ltr
0933 Prost	Alle 3 ltr
0935 Domprost	Alle 2 ltr
1170 Biskop	Alle 2 ltr

II)

Endring av lønn for stillingstaker i kode 0922 Kapellan og 1537 Prostiprest skal skje ved flytting fra en lønnsstige til en annen, for eksempel fra LR 26.1 til 26.6. Tilsvarende gjelder for 1555 Sokneprester i LR 45. For prester som etter dette blir direkte plassert i alt. 9 eller høyere, skal de fem lønnstrinnene i stedet tilstås ved innplassering i alternativ 8 og deretter gjennom tilståelse av tilleggsansiennitet dersom dette er mulig. Dersom dette ikke er mulig, skal de innplasseres direkte (alt. 9 – alt. 21).

III)

I dagens særavtale om husleie for tjenesteboliger mv. er husleien for presteboliger satt til kr 3 785 for 2015. Prester som blir boende i boligene etter at boplikten er opphevet, skal likevel ikke betale høyere husleie enn det som følger av dagens særavtale, pkt. 1 til pkt. 3, som lyder:

1. Husleie for presteboliger er 1. januar 2015 kr 3 785,- per måned, inklusiv garasje.
2. Husleien skal ikke overstige 12 % av regulativlønnen til vedkommende tjenestemann.
3. Husleien under pkt. 1 reguleres 1. januar hvert år i avtaleperioden i samsvar med økningen i Statistisk sentralbyrås delindeks *Betalt husleie* for september foregående år. (Indeksen for september 2014 er på 159,1 poeng.)

IV)

I en overgangsperiode på 6 år tilstås prester ved fast tilsetning første gang en kompensasjon for bortfall av boplikt i samsvar med avtalens pkt. I). Ved skifte av prestillingsstilling skal ikke presten i denne perioden gå ned i lønn.

V)

Årslønnsvekst som konsekvens av denne avtalen anslås for statistikkutvalget før de sentrale lønnsforhandlingene, slik at dette kan holdes utenom ordinær lønnsglidning og overheng.

VI)

Avtalen gjelder med virkning fra 1. september 2015, og gjelder for alle som er i stilling på dette tidspunkt. Dette innbefatter også prester i permisjon, i vikariater mv. Dersom det skulle oppstå uklarhet om hvorvidt endringene skal gjøres gjeldende for visse arbeidstakere, kan tjenestemannsorganisasjonene ta spørsmålet opp med Kulturdepartementet.”

Kjøp av tjenestebolig

Departementet mener at prester som bor i tjenestebolig eiet av Opplysningsvesenets fond, bør gis mulighet til å kjøpe boligen dersom det ikke foreligger hensyn mot et slikt salg. Slike hensyn kan være flere, for eksempel boligens kirke- eller kulturhistoriske verdi, boligens tilknytning til en prestegård m.m. Det er Opplysningsvesenets fond som avgjør salgsspørsmålet.

Om presten ønsker å kjøpe og fondet ikke har innvendinger til salg, vil salgsprisen bli fastsatt etter taksering av boligen. Boligen kan ikke selges til underpris, men i samsvar med beregnet markedsverdi.

Eventuelle spørsmål om kjøp kan rettes til Opplysningsvesenets fond. Alle prester som bor i boliger eiet av fondet, vil i nær framtid få nærmere informasjon fra fondet om mulighetene og vilkår for kjøp, framgangsmåte m.v.

Om presten skal ha samme mulighet for å kjøpe en kommunalt eiet tjenestebolig, kan ikke departementet ta stilling til. Dette spørsmålet må presten selv ta opp med kommunen.

2. Ny tjenesteboligordning for rekruttering

Med avvikling av dagens tjenestebolig- og bopliktordning for prestene, er utgangspunktet at prestene selv må sørge for bolig. En del steder i landet vil det imidlertid være vanskelig å rekruttere prest om det ikke tilbys tjenestebolig. Departementet har derfor under forberedelse en tjenesteboligordning i rekrutteringssvake områder. Saken er sendt bl.a. biskopene, bispedømmerådene og tjenestemannsorganisasjonene til uttalelse, med uttalefrist 15. mai 2015.

Departementet regner med at rammene for den nye tjenesteboligordningen er fastsatt i god tid før 1. september i år.

3. Presteboliger av særlig kirke- og kulturhistorisk verdi

Mange av Opplysningsvesenets fonds presteboliger har stor kirke- og kulturhistorisk verdi. Departementet mener det vil være verdifullt for kirken og lokalsamfunnet om slike boliger fortsatt kan tilbys og benyttes som tjenesteboliger, selv om de ikke befinner seg i rekrutteringssvake områder.

Departementet har ved brev 12. mars 2015 bedt kirkelige høringsinstanser, tjenestemannsorganisasjonene, Riksantikvaren, fylkeskommunene m.fl. om å uttale seg bl.a. om hvilke av fondets kulturhistoriske presteboliger som bør beholdes som presteboliger og hvilke som eventuelt bør kunne anvendes til andre formål.

Høringsfristen til denne saken er 15. mai 2015. Departementets høringsbrev er tilgjengelig på regjeringen.no.

Med hilsen

Thom M. Rafoss (e.f.)
avdelingsdirektør

Randi Hvidsten
seniorrådgiver

Kopi: Bispemøtet
                  Kirkerådet
                  Opplysningsvesenets fond
                  KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon
                  Sjømannskirken
                  Den norske kirkes presteforening
                  Fagforbundet
                  Direktoratet for økonomistyring
                  Riksrevisjonen